

[Erik Eriksen.]

højtærede statsminister gav her i tinget i går vedrørende den såkaldte Klaksvigsag. Jeg må da begynde med at sige, at vi har jo alle stor interesse i, at forholdet mellem Færøerne og os hernede er det bedst mulige og dermed det sundest mulige. Jeg har selv som minister haft en del at gøre med færøske problemer og var aktivt med i arbejdet, da vi i sin tid udformede hjemmestyreloven, den lov, der er vedtaget af både den danske rigsdag og det færøske lagting, og som vi altså har et fælles ansvar for. Med denne lov fastsloges det, at Færøerne er et selvstyrende folkesamfund indenfor det danske rige, dog således, at udenrigspolitikken varetages af riget. De øvrige anliggender er som bekendt opdelt i to grupper; den ene gruppe har Færøerne selv overtaget, og den anden er fællesanliggender.

De områder, der således ved denne såkaldte Klaksvigaffære vedrører os, er retsvæsen, politivæsen og hospitalsvæsen. Selve lægestriden har den højtærede statsminister redegjort for, og jeg finder ingen grund til at føje noget til. Det, der interesserer, er dette, at nogle færinger med vold har forsøgt at trodse deres eget folkevalgte organ. Det må naturligvis fastslås, at det ikke under nogen omstændigheder kan tolereres, at man søger at tage sig selv tilrette og sætter sig op imod de regler, der gælder i et retssamfund. Jeg har tidligere her i tinget peget på nødvendigheden af, at denne Klaksvigsag blev bragt ud af verden, og jeg har henstillet til regeringen, at det skete på et betydeligt tidligere tidspunkt. Nu er det altså, som det også fremgik af den højtærede statsministers redegørelse, over et år siden, at lagmand Djuhuus rettede en opfordring til statsminister Hans Hedtoft om, at dette skete.

Statsministeren nævnte i går, at daværende statsminister Hans Hedtoft havde svaret lagmanden, at regeringen på samme måde som den tidligere regering ville være villig til indenfor rimelige grænser at yde landsstyret den fornødne hjælp. Jeg går ud fra, at der ikke i ordene „indenfor rimelige grænser“ ligger noget som helst i retning af tvivl om, at den tidligere regering ubetinget ville stå bag de lovlige myndigheder på øerne. Det gjorde vi uden forbehold, og jeg vil gerne sige, for at der ingen misforståelse

skal være, at jeg er mig ikke bevidst, at den tidligere regering nogensinde overfor lagmand eller landsstyre har brugt den her citerede vending.

Under de forhandlinger, der i den sidste tid er ført mellem regeringen og partierne om denne sag, har vi da også stærkt understreget nødvendigheden af, at vi hernedefra ubetinget stod bag landsstyret. Vi havde ikke noget imod, at finansministeren under denne naturlige forudsætning rejste til Færøerne, så meget mindre som det jo er understreget, at det også skete på anmodning af landsstyret. Vi har understreget overfor regeringen, at vi ikke ville være med til nogen egentlig mægling imellem de lovlige myndigheder og urostifterne. Det har været ud fra den overbevisning, at det ikke blot ville virke uheldigt i forholdet mellem Færøerne og riget, men også meget hurtigt ville undergrave det færøske hjemmestyres helt nødvendige autoritet. Vi har altså, understreger jeg, stillet os helt og fuldt bag landsstyret. Vi har videre hævdet, som jeg vil gøre det i dag, at de ansvarlige bagmænd naturligvis må stå til regnskab for deres gerninger.

Om det, der nu ved den højtærede finansministers mellemkomst er opnået enighed om, skal jeg kun sige, idet jeg går ud fra, at der ingen tvivl kan opstå om, at regeringen også af hensyn til fremtiden har givet landsstyret al den støtte, dette måtte ønske, at det afgørende nu er afslutningen på affæren deroppe. Jeg forstår, at der skal etableres en ekstraordinær undersøgelsesret, vel det, vi kalder en kommissionsdomstol. Rent umiddelbart vil de fleste nok undres over, at en almindelig politiundersøgelse ikke er bragt i anvendelse. Jeg forstår videre på statsministerens redegørelse, at kommunalbestyrelsen i Klaksvig har henstillet, at der ved afgørelsen af tiltalespørgsmålet tages hensyn til det, den kalder specielle forhold.

Lad mig hertil sige, at det ikke under nogen omstændigheder må være sådan, at det kan betale sig at sætte sig ud over loven, at trodse myndighederne og lege oprørere, som vi har set det i Klaksvig. Hvis det sker, bliver konsekvenserne nemlig meget alvorlige for forholdet Færøerne—Danmark, men også for landsstyret og for hele hjemmestyret. At der her er nogle få, der har søgt at fiske i rørte vande, er ganske åbenbart. Derfor siger jeg, at disse folk må ikke gå ud af